

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของ นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๓๓/๒๕๕๕

เรื่องพิจารณาที่ ๘/๒๕๕๕

วันที่ ๗ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๕

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๖๗ วรรคสอง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๘๔ (๑) หรือไม่

ความเห็น

พิจารณาแล้ว เห็นว่า ปุ๋ยมีความจำเป็นต่อเกษตรกร เพื่อบำรุงดินทำให้พืชผลมีผลผลิตที่ดี ปุ๋ยจึงต้องมีคุณภาพเพื่อป้องกันการเอาเปรียบเกษตรกร เพราะหากพืชผลของเกษตรกรขาดคุณภาพ หรือผิดมาตรฐาน ย่อมส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้บริโภค ถือได้ว่าเป็นการสร้าง ความเสียหาย ต่อเศรษฐกิจของประเทศอย่างหนึ่ง ด้วยเหตุดังกล่าว รัฐจึงต้องออกกฎหมายหรือหลักเกณฑ์มาควบคุม การจำหน่ายหรือนำเข้าปุ๋ยเคมีที่มักจะมีการปลอมปน หรือไม่ได้มาตรฐาน หรือเสื่อมคุณภาพ ทั้งนี้ เพื่อขจัดการเอาเปรียบของผู้จำหน่ายหรือนำเข้าปุ๋ยเคมีอันเป็นมาตรการอันหนึ่งในการที่จะป้องกัน และปราบปรามการจำหน่ายหรือนำเข้าปุ๋ยเคมีที่ขาดคุณภาพ ซึ่งก็จะส่งผลไปถึงผู้ผลิตปุ๋ยเคมี เพื่อให้รักษามาตรฐานในการผลิตให้ถูกต้องด้วย เพราะคุณภาพหรือปริมาณของปุ๋ยที่จะนำมาจำหน่าย อยู่ในวิสัยที่ผู้ซื้อจะมาเพื่อจำหน่ายสามารถตรวจสอบคุณภาพได้อยู่ก่อนแล้ว การที่จะอ้างว่าไม่รู้ว่าเป็นปุ๋ยด้อยคุณภาพเพื่อแสดงว่าไม่มีเจตนากระทำความผิดจึงไม่สมควรแก่การรับฟัง บทบัญญัติแห่ง พระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๖๗ ได้กำหนดความผิดไว้ให้แตกต่างกันอย่างชัดเจน โดยในวรรคหนึ่งผู้กระทำความผิดต้องรู้ว่าปุ๋ยเคมีนั้นผิดมาตรฐาน หรือปุ๋ยที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียน หรือปุ๋ยที่มีสารเป็นพิษเกินกว่าที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด อันเป็นไปตามหลักเรื่องเจตนาที่ต้องรู้ข้อเท็จจริง อันเป็นองค์ประกอบความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๙ วรรคสาม ส่วนความผิดตามวรรคสอง ผู้กระทำความผิดไม่ต้องรู้ข้อเท็จจริงทั้ง ๓ ประการเกี่ยวกับปุ๋ยนั้นด้วย อันเป็นการเอาความผิดและเอาโทษ

แม้ไม่มีเจตนา ซึ่งเป็นไปตามข้อยกเว้นตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๙ วรรคแรก อันมีลักษณะเช่นเดียวกับความผิดลหุโทษ หรือความผิดต่อพระราชบัญญัติศุลกากร ซึ่งผู้กระทำความผิดโดยไม่ต้องมีเจตนา และบทบัญญัติดังกล่าวมีลักษณะเป็นการจำกัดเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง ซึ่งในวรรคสองของมาตราดังกล่าวได้ให้อำนาจในการออกกฎหมายเช่นนี้ไว้เพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อการจัดระเบียบในการประกอบอาชีพ และเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค เห็นได้ว่า พระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๖๗ วรรคสอง สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๓ ทั้งวรรคหนึ่งและวรรคสอง จึงไม่อาจขัดหรือแย้งกันได้

ในส่วนของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๔ (๑) นั้น อยู่ในหมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ ๗ แนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ โดยมาตรา ๘๔ (๑) ให้รัฐยกเลิกและละเว้นการตรากฎหมาย และกฎหมายที่ควบคุมธุรกิจซึ่งมีบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจ แต่พระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๖๗ วรรคสอง เป็นความจำเป็นที่รัฐพึงควบคุมธุรกิจการค้าปุ๋ยที่ถือได้ว่า สอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจอย่างยิ่งดังได้กล่าวไว้ในตอนต้นแล้ว จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๔ (๑) แต่อย่างใด

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงมีความเห็นว่าพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๖๗ วรรคสอง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๘๔ (๑)

นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ